

Latvijas Zēģelētāju savienība

Nacionālā burāšanas apmācību programma

vadlīnijas

švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

2020. gads

1. izdevums

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

Ievads

1. Akreditācijas nosacījumi un kategorijas
2. Kluba/treniņu vietas pārvaldība
  - 2.1 Kluba/treniņu vietas vadītājs
  - 2.2 Kluba/treniņu vietas dokumentācija
  - 2.3 Dalībnieku reģistrācijas formas
  - 2.4 Apdrošināšana
  - 2.5 Kluba/treniņu vietas informācija. Atgriezeniskā saite
  - 2.6 Kluba/treniņa vietas audits
  - 2.7 Kluba/treniņa vietas akreditācijas atsaukšanas kārtība
3. Burāšanas apmācība. Treneri un personāls
  - 3.1 Treneru kvalifikācija
  - 3.2 Treneru, personāla un brīvprātīgo apmācība
  - 3.3 Burāšanas apmācība
  - 3.4 Dalībnieku/treneru attiecība
  - 3.5 Treneru kvalifikācijas atsaukšanas kārtība
4. Kluba/treniņu vietas darbības kārtības noteikumi
  - 4.1 Treniņu vietas inventārs, aprīkojums un telpas
  - 4.2 Kluba/treniņa vietas krasta teritorija
  - 4.3 Kluba/treniņu vietas telpas
  - 4.4 Treneru/drošības laivas
  - 4.5 Inventāra uzturēšana un saglabāšana
  - 4.6 Inventāra un aprīkojuma apkopes zonas

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

5. Bērnu drošības un aizsardzības noteikumu prasības
6. Negadījumu/nelaiemes gadījumu rīcības plāna vadlīnijas
  - 6.1 Nelaiemes gadījums /negadījums rīcības pamatprincipi
  - 6.2 Rīcību secība smaga negadījuma/nelaiemes gadījumā
  - 6.3 Reģistrēšanas un kontroles pasākumi
7. Ilgtspējības un dabas aizsardzības vadlīnijas

Pielikumi

Nacionālās burāšanas apmācību programmas līmeņu struktūra

Pielikums 1.1	švertlaivām
Pielikums 1.2	vindsērfingam
Pielikums 2	Treneru kvalifikācijas līmeņu struktūra
Pielikums 3	Bērnu drošības un aizsardzības noteikumi
Pielikums 4	Negadījuma/nelaiemes gadījuma rīcības plāns
Pielikums 5	Negadījuma/nelaiemes gadījuma reģistrācijas forma
Pielikums 6	Ilgtspējība un dabas aizsardzība

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

IEVADS

Latvijas Zēģelētāju savienības, turpmāk tekstā LZS, nacionālā burāšanas apmācību programma, turpmāk tekstā - burāšanas apmācību programma, ir ilgtermiņa ieguldījums Latvijas burāšanas sporta attīstībā. Burāšanas apmācības mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu burāšanas apmācību drošā mācību nodarbību vidē - LZS akreditētos klubos/treniņu vietās, un kuros burāšanas nodarbības vada īpaši burāšanas apmācībai sertificēti LZS treneri.

1. AKREDITĀCIJAS NOSACĪJUMI UN KATEGORIJAS

LZS akreditācijas nosacījumos ir ietvertas norādes par standartiem, kas katram Klubam/treniņu vietai ir jāsasniedz - piemērotiem pārvaldības principiem, inventāra un aprīkojuma izmantošanas kārtību, piemērotām telpām, atbilstošu drošības normatīvu ievērošanu, bērnu drošību un aizsardzības prasībām, labas prakses ieteikumiem ilgtspējībai un dabas aizsardzībai, kā arī kādā veidā ir veicama Kluba/treniņu vietas audits.

Kluba/treniņu vietas akreditācija ir specifiska šādiem burāšanas aprīkojuma vispārējiem veidiem:

- Švertlaivas
- Vindsērfings
- Kaitbords
- saistošie noteikumi Treneru/drošības laivām.

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

LZS noteiktie nosacījumi atspoguļo kvalitātes un drošības standartu minimālo līmeni, kas jāsasniedz un jānodrošina Kluba/treniņu vietas turpmākajā darbībā. Tomēr, akreditētajam Klubam/treniņu vietai vajadzētu censties pārsniegt noteiktos LZS minimālos standartus.

2. KLUBU/TRENIŅU VIETAS PĀRVALDĪBA

2.1 Kluba/treniņu vietas vadītājs

Kluba/treniņu vietas vadība ieceļ personu, kas pastāvīgi ir iesaistīta un atbild par visiem Kluba/treniņu vietas darbības aspektiem, kā arī vada Treneru darbību. Šī persona šajā dokumentā tiek dēvēta par Kluba/treniņu vietas vadītāju (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 1. p.*).

Kluba/treniņu vietas vadība un Kluba/treniņu vietas vadītājs izstrādā rakstiski Kluba/treniņu vietas pārvaldības struktūru atbilstoši Kluba/treniņu vietas lielumam un veiktajām apmācībām (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 2. p.*).

Treniņu vietas vadītājs ir atbildīgs par visu Klubā/treniņu vietā sniegto apmācību kvalitātes nodrošināšanu un drošības prasību ievērošanu. Treniņu vietas vadītājs nodrošina LZS izvirzīto standartu ieviešanu un uzraudzību, lai tie atbilstu LZS burāšanas apmācību programmas vadlīnijām un attiecīgā Kluba/treniņu vietas darbības kārtības noteikumiem. Bez tam, Kluba/treniņu vietas vadītājam jāveic Kluba/treniņu vietas darbības regulārs izvērtējums, lai

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

Klubs/treniņu vieta pārsniegtu LZS izvirzītās minimālās prasības apmācību programmu kvalitātei un drošības ievērošanai. Kluba/treniņu vietas vadītājs ir atbildīgs par visu Kluba/treniņu vietas informācijas sniegšanu LZS un tās regulāru atjaunošanu.

2.2 Kluba/treniņa vietu dokumentācija

Klubā/treniņu vietā jābūt sakārtotai atbilstošai dokumentācijai, kas atspoguļo Kluba/treniņu vietas **faktiski esošo darbības kārtību**, uzsvāru liekot uz drošības aspektiem un apmācības norisi.

- **Kluba/treniņu vietas darbības kārtības noteikumi**, kas atbilst nacionālajai likumdošanai, tiesību aktiem un LZS prasībām (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 3. p*). Detalizētāks apraksts atrodams šī dokumenta 4. punktā.
- **Negadījumu/nelaiemes gadījumu rīcības plāns** (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 5. p*). Plāna paraugs 4. pielikumā.
- **Kluba/treniņa vietas pārvaldības struktūra**, ko nosaka p.2.1 (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 2. p*)

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

Visiem Kluba/treniņu vietas dokumentiem ir jābūt savlaicīgi atjaunotiem un tiem jābūt pieejamiem LZS. Par dokumentu izstrādāšanu, atbilstību, atjaunināšanu un iesniegšanu LZS ir atbildīgs Kluba/treniņu vietas vadītājs.

2.3 Dalībnieku reģistrācijas formas

Dalībnieku reģistrācijas formās ir jābūt informācijai par **dalībnieka veselības stāvokli un kontaktu informāciju ārkārtas gadījumos**. Ja Klubs/treniņu vieta ir informēta, ka dalībniekam ir ģeogrāfiskas saslimstības, kas viņu var apdraudēt treniņu procesā, tad Kluba/treniņu vietas pārstāvim ir jākonsultējas ar dalībnieku vai par viņu atbildīgo ģimenes locekli. Ir svarīgi apzināt veselības stāvokļa informāciju **pirms tiek uzsākts apmācību kurss**. Personai, kas ir atbildīga par reģistrāciju, šī informācija ir jānodod trenerim (-iem), kurš ir atbildīgs (-i) par dalībnieku darbību. Ja rodas nopietnas šaubas par kāda dalībnieka veselības stāvokli vai piemērotību piedalīties treniņu procesā, iepriekš vajadzētu lūgt medicīnisko konsultāciju. Treneriem pašiem jāpaziņo Kluba/treniņu vietas vadītājam par jebkuru medicīniska rakstura situāciju, ja tā ierobežo vai traucē viņiem veikt uzticētos pienākumus

Kluba/treniņu vietas reģistrācijas procesā ir jāievēro Personas datu aizsardzības regula kā to pieprasa nacionālā likumdošana un par tās ievērošanu ir atbildīgs Kluba/treniņu vietas vadītājs (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 7. p*).

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

2.4. Apmācība

Visas Kluba/treniņu vietas apmācību nodarbības ir rekomendētas būt apmācītām ar adekvātu derīgu apmācības polisi.

2.5 Kluba/treniņu vietas informācija. Atgriezeniskā saite

Kluba/treniņu vietas reklāmas, atpazīstamības veicināšanas materiāliem un informācijai internetā (mājas lapa, sociālo mediju platformas utml.) ir jābūt skaidrai un precīzai.

Klubs/treniņu vieta nedrīkst sagrozīt informāciju tieši vai netieši, norādot, ka piedāvātās telpas, iespējas, pakalpojumi, apmācību nodarbības, treneru kvalifikācija atšķiras no tiem, kas uzskaitīti Kluba/treniņu vietas piešķirtajā akreditācijā.

Atgriezeniskā saite.

Lai veidotu, uzturētu un paaugstinātu pakalpojumu kvalitāti, ir ieteicams izveidot sistēmu atgriezeniskās saites saņemšanai, reģistrēšanai, kā arī iegūto datu analizēšanai un mērķtiecīgai, iespēju robežās, ieviešanai praksē.

2.6 Kluba/treniņu vietas audits

Akreditēto Kluba/treniņu vietas audita process ir noteicošs faktors apmācības kvalitātes un drošības standartu ilgtspējības nodrošināšanā.

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

Lai saņemtu akreditāciju, LZS Valdes izvirzīts pārstāvis, turpmāk tekstā - auditors, veic Kluba/treniņu vietas auditu, pēc Kluba/treniņu vietas vadītāja rakstiska iesnieguma LZS Valdei. Audita rezultāti ir jāatspoguļo LZS burāšanas apmācību programmas audita dokumentā, kuru paraksta auditors un Kluba/treniņu vietas vadītājs. Ja audita rezultāti atspoguļo šī dokumenta p.1 minētos akreditācijas standartus, tad Klubam/ treniņu vietai tiek piešķirta LZS akreditācija.

Ja audita rezultāti parāda, ka akreditācijas minimālie standarti nav sasniegti, tad auditors informē LZS Valdi, precīzi norādot auditā konstatētās nepilnības un sniedzot konsultāciju, lai konkrētais Klubs/treniņu vieta uzlabotu attiecīgo nepilnību, kas konstatēta audita procesā. Klubs/treniņa vieta sakārtojot savu darbību atbilstoši akreditācijas prasībām un novēršot auditā konstatētos trūkumus, iesniedz atkārtoti iesniegumu LZS Valdei par atkārtota audita veikšanu, attiecīgi norādot procesa darbības, kas paveiktas Kluba/treniņu vietas darbības sakārtošanā.

Pēc pirmreizējās akreditācijas iegūšanas, katra akreditētā Kluba/treniņu vietas vadītājs reizi gadā veic kluba pašauditu, saskaņā ar LZS burāšanas apmācību programmas akreditācijas audita jautājumiem (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 18. p*)

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

Šo pašaudita rezultātu (elektroniski) parakstītu Kluba/treniņu vietas vadītājs iesniedz LZS Valdei līdz katra kalendārā gada beigām.

Konsultācijas un ieteikumus par efektīvu audita norisi un to rezultātu izvērtējumu veic auditors un ja nepieciešams, veic neatkarīgu papildus pilnu vai daļēju auditu attiecīgajā Klubā/ treniņu vietā.

Ar papildus audita rezultātiem auditors iepazīstina attiecīgo Klubu/ treniņu vietu un LZS Valdi, kā arī sniedz ieteikumus konkrētā darbības standarta uzlabošanai, īpaši pievēršot uzmanību drošības standartu uzturēšanai LZS burāšanas apmācību programmas paredzētajā līmenī.

2.7 Kluba/treniņu vietas akreditācijas atsaukšanas kārtība

Ja LZS akreditēta Kluba/treniņu vietas auditā (pilnā vai daļējā) ir konstatēti negatīvi rezultāti, auditors uzdod Klubam/treniņu vietai, atrunājot konkrētu laiku, sakārtot savu darbību saskaņā ar LZS izstrādāto burāšanas apmācību programmas prasībām. Ja tas netiek atkārtoti izdarīts, auditors ierosina LZS Valdei anulēt attiecīgā Kluba/treniņu vietas akreditāciju.

3. BURĀŠANAS APMĀCĪBA. TRENERI UN PERSONĀLS

3.1 Treneru kvalifikācija

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

LZS akreditācijas pamatnosacījums ir saistīts ar aktīvu, apmācītu un kvalificētu Treneru nodrošināto treniņu procesu, un saistītajiem darbiniekiem, kuri atbilst LZS burāšanas apmācību programmas vadlīniju prasībām.

Visas apmācības LZS akreditētajos Klubos/treniņu vietās ir jāveic un jāuzrauga personai, kurai ir atbilstoša un derīga LZS Trenera kvalifikācija (*pielikums 2; LZS Kluba/treniņu vietas audits, 16. p*).

Bez tam, LZS interneta vietnē un akreditētajos Klubos/treniņu vietās (interneta vietnēs) ir vienmēr jābūt pieejamai, atjaunotai un derīgai visu Treneru kvalifikācijas uzskaiti, kuri piedalās treniņu procesā. Klubā/treniņu vietā jābūt ieviestai sistēmai, kādā tiek pārbaudīta Treneru kvalifikācijas derīgums. Par to ir atbildīgs Kluba/treniņu vietas vadītājs.

Kvalificēti Treneru asistenti var tikt izmantoti pie nosacījuma, ka **Trenera asistents strādā tikai Trenera uzraudzībā.**

Treneriem var palīdzēt nekvalificēti brīvprātīgie, kuri tiek atzīti par kompetentiem un kuriem ir pieredze apmācības vietā. Nekvalificētie brīvprātīgie jāuzrauga Trenerim, un viņus var izmantot tikai uzdevumos, kas atbilst viņu prasmēm un pieredzei.

3.2 Treneru, personāla un brīvprātīgo apmācība

Kluba/treniņu vietas vadītājs ir atbildīgs par visu Klubā/treniņu vietā sniegto apmācības drošības un kvalitātes nodrošināšanu. Kluba/treniņu vietas

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

darbības kārtības noteikumos ir jābūt skaidri norādītam kā notiek treneru, personāla un brīvprātīgo apmācība un tiek veikta periodiska instruktāža (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 11 p. un 16.p.*).

3.3 Burāšanas apmācība

LZS akreditētā Klubā/treniņu vietā notiek burāšanas apmācība saskaņā ar LZS akreditēto apmācību programmas burāšanas aprīkojuma vispārējiem veidiem (*Pielikums 1; LZS Kluba/treniņu vietas audits, 14 p.*) un par tās ievērošanu, kā arī treniņu procesu pārraudzību ir atbildīgs Kluba/treniņa vietas vadītājs (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 13 p un 19 p., pielikums 1*).

Ja Treniņu vietas vadītājs neatrodas uz vietas apmācību laikā, viņš/ viņa iecel aizvietotāju - Kluba/treniņa vietas vadītāja vietnieku, kurš būs atbildīgs par Kluba/treniņu vietas darbības kārtības noteikumu ievērošanu viņa prombūtnes laikā. Šai personai jābūt kvalificētam Trenerim (skat. Pielikums 2) ar pieredzi un zināšanām, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti visi drošības noteikumi un nodarbības notiek atbilstošiem izstrādātajai programmai. Ja Treniņu vietas vadītāja vietniekam nav pieejama piemērota šāda persona, apmācības pasākumus viņa prombūtnes laikā nevajadzētu veikt.

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

3.4 Dalībnieku/treneru attiecība

Švertlaivu un vindsērfinga apmācībās trenera/dalībnieku attiecību nosaka saskaņā ar drošības izvērtējumu attiecīgajos laika apstākļos un attiecīgajā apmācību vietā. Ņemot vērā vietējos apstākļus, dalībnieki var tikt apmācīti no Trenera/drošības laivas vai no krasta.

Kaitboards

Maksimums 4:1 (dalībnieks : treneris) vienlaicīgi lietojot vienu kaitu divām personām.

Kvalificēti Treneru asistents un brīvprātīgie netiek ņemti vērā nosakot dalībnieku/trenera attiecību apmācības norises vietā.

3.5 Treneru kvalifikācijas atsaukšanas kārtība

Kvalificēts treneris ir pamatā Kluba/treniņu vietas apmācību nodrošināšanā atbilstošā kvalitātē un dalībnieku drošības ievērošanā, kā to paredz LZS burāšanas apmācību programma. Par šo standartu ievērošanu atbild Kluba/treniņu vietas vadītājs.

Ja Kluba/treniņu vietas vadītājam ir radušās šaubas par Trenera rīcības atbilstību noteiktajām kvalifikācijas prasībām, īpaši uzsverot dalībnieku drošības jautājumus, tad Kluba/treniņa vietas vadītājam tas ir jāpārrunā ar attiecīgo Treneri, izskaidrojot Kluba/treniņu vietas darbības noteikumus,

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

sniedzot iespēju iziet nepieciešamo apmācību utml., lai konstatētos pārkāpumus darbībā novērstu.

Ja tomēr atkārtojas Trenera attiecīgā rīcība, Kluba/treniņu vietas vadītājs informē Kluba/treniņu vietas vadību un, ja pārkāpumus neizdodas novērst, Kluba/treniņu vietas vadītājs informē LZS Valdi.

LZS Valde deleģē pārstāvi - auditoru, kas veic Trenera kvalifikācijas, apmācības programmas atbilstības un drošības jomu auditu. Negatīvu rezultātu gadījumā, atrunājot konkrētu laiku, uzdod attiecīgajam Trenerim sakārtot savu darbību saskaņā ar LZS izstrādāto burāšanas apmācību programmas prasībām. Ja tas netiek izdarīts, auditors ierosina LZS Valdei anulēt attiecīgā Trenera kvalifikāciju.

Kluba/treniņu vietas vadītājs ir atbildīgs par Kluba/treniņu vietas akreditācijas standartiem, kā arī par visa personāla, dalībnieku drošību un dara visu iespējamo, lai Klubs/treniņu vieta varētu sekmīgi īstenot LZS burāšanas apmācību programmu atbilstošajos standartos (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 12. p.*).

4. KLUBA/TRENIŅU VIETAS DARBĪBAS KĀRTĪBAS NOTEIKUMI

Tas vienmēr būs subjektīvs jautājums par to, cik “drošai” ir jābūt apmācības programmai un kādi ir “saprātīgi” vietējie standarti.

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

Liela daļa LZS burāšanas apmācību programmas (BAP) labās prakses sistēmas ir atkarīgas no Treneru apmācības kvalitātes un pieredzes. Praktiski, burāšanas apmācībā visu treniņu dalībnieku drošība ir atkarīga no Treneru un atbildīgo personu rīcības riskantā situācijā. Riska pārvaldība nav statiska - tā mainīsies atkarībā no atrašanās vietas, vietējiem apstākļiem un laika apstākļiem apmācību laikā, kā arī papildus, katras personas, kas iziet apmācību, fiziskajiem ierobežojumiem, spējām un pārliecības līmeņa risku izpratnē un novērtēšanā, kā arī spējā pareizi pieņemt lēmumu. Tieši tāpēc Klubā/treniņu vietā drošības faktoriem vajag pievērst vislielāko uzmanību.

Pēc risku un visu citu būtisku apstākļu apzināšanas, kas ietekmē Treniņu vietas darbību, Kluba/Treniņu vietas vadītājam jāizveido rakstisks Treniņu vietas darbību veikšanas noteikumu apraksts “ **Kluba/treniņu vietas darbības kārtības noteikumi**”, kas vienmēr ir pieejams atsaucēm (LZS *Kluba/treniņu vietas audits*, 3. p. un 4. p.).

Šī dokumenta mērķis ir informēt Trenerus par to, kā darbojas Treniņu vieta un kāda ir viņu loma tajā. Tam jāaptver pamatdarbības, ieskaitot to, kurš un par ko ir atbildīgs jebkurā laikā. Ja ir nacionālie likumi, kas attiecas uz veselību un drošību, tad tie ir jāatspoguļo darbības procedūrās (ieteicams konsultēties ar attiecīgo jomu profesionāļiem veidojot dokumentus, lai rastu precīzāko attiecīgās vietas apstākļu atspoguļošanu). Klubam/treniņu vietai jāņem vērā visas prasības, noteikumi un faktori, kas ir specifiski attiecīgajai

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

atrašanās/treniņu norises vietai. Tās visas ir jāiekļauj attiecīgās Kluba/treniņu vietas darbības kārtības noteikumos. Ja Treniņu norises vietā ir noslogoti ūdensceļi, tad jākonsultējas ar attiecīgajām tos administrējošajām organizācijām (ja tādas ir attiecīgajai vietai).

Treneriem jābūt apmācītiem izprast Kluba/treniņu vietas darbības kārtības noteikumus, kā arī Kluba/treniņu vietas vadītājs izveido sistēmu kādā tiek drošības jautājumi Klubā/treniņu vietā regulāri pārskatīti, izanalizēti un izrunāti ar treneriem, dalībniekiem, brīvprātīgajiem un personālu, lai mācītos no situācijām un ieviestu labās prakses piemērus (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 11 p.*).

Visas treniņu “darbības zonas” ir skaidri jānorāda un jāapraksta, kā jāīstojas, lai mazinātu jebkuru iespējamo apdraudējumu un risku. Treneriem labi jāzina noteiktā apmācību darbības zona.

Treniņu vietām, kas darbojas piekrastes zonās, ir nepieciešams ievērot vietējos/nacionālos jūrniecības noteikumus, kas attiecas uz burāšanu vai motorizētu kuģu izmantošanu jūrā. Tiem ir jābūt Darbības kārtības noteikumu daļai, kā arī jāizmanto atbilstoši vietējās akvatorijas / valsts ieteikumi attiecīgajā jomā.

Kluba/treniņu vietas izmantotajām švertlaivām un vindsērfinga inventāram ir jābūt piemērotiem Kluba/treniņu vietas piedāvātajiem apmācības līmeņiem un apmācības norises vietā paredzētajiem laika

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

apstākļiem. Tiem ir jābūt lietojamiem paredzētajam mērķim un labā darba stāvoklī.

Tāpat būtisks ir jautājums, vai Klubam/treniņu vietai ir izstrādāta efektīva ikdienas aprīkojuma apkopes kārtība un vai treneri un personāls zin savus pienākumus šajos jautājumos.

4.1 Treniņu vietas inventārs, aprīkojums un telpas

Klubos/treniņu vietās ir jābūt paredzētajam drošības aprīkojumam - tam jābūt pieejamam pareizajā vietā, īstajā laikā, būt pienācīgi apkoptam un gatavam lietošanai, un tiem, kas to izmantos, ir ne tikai jāzina, bet arī jārāda praksē, kam konkrētais drošības aprīkojums ir domāts un kā ar to pareizi rīkojas.

Kvalitatīvs un funkcionāls inventārs un aprīkojums dalībniekiem palīdzēs nodrošināt augstvērtīgu apmācību un efektīvu drošību. Kluba/treniņu vietas vadītājam jāveic instruktāža par treniņos izmantoto tehnisko inventāru (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 9 p.*)

Mācību laikā visiem apmācību Dalībniekiem un Treneriem ir jālieto personīgie glābšanas palīglīdzekļi, kas atbilst attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem.

Personīgiem glābšanas palīglīdzekļiem un/vai glābšanas vestēm jābūt atbilstošām katram Dalībniekam, ievērojot ražotāja instrukcijas, jābūt

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

piemērotām Dalībnieka vecumam/lielumam/svaram, ja ir paredzētas kājstarpes siksnas, tās ir ieteicams lietot.

Vajadzības gadījumā Dalībniekam jābūt pieejamam vai pareizi ieteiktam atbilstošam apģērbam (ūdensnecaurlaidīgs apģērbs vai hidrotērpi, apavi). Lai nodrošinātu piemērotu higiēnu, pēc lietošanas vēlams izskalot tos saldūdenī.

Ja nepieciešamas ķiveres, (sk. World Sailing specifiskās disciplīnas), jānorāda par to nepieciešamību.

Viss dalībnieku aprīkojums regulāri jāpārbauda, lai pārliecinātos, ka tas ir labā stāvoklī un ir piemērots lietošanai.

4.2. Kluba/treniņa vietas krasta teritorija

Kluba/treniņu vietas krasta zonām jābūt piemērotām aprīkojuma ielaišanai ūdenī un izcelšanai no ūdens krastā. Atkarībā no burāšanas inventāra veida, ir jābūt pietiekamai vietai, lai to izdarītu visbiežāk šajā vietā esošajos laikapstākļos un plūdmaiņas situācijās. Šai teritorijai jābūt brīvai no bīstamiem objektiem un priekšmetiem, kā arī piemērotai apmācību dalībnieku līmenim. Treneriem, personālam, brīvprātīgajiem un dalībniekiem visiem ir jānodrošina atbilstoša instruktāža, kura ietver praktisko burāšanas inventāra ielaišanas un izcelšanas no ūdens kārtību, kā arī izskatot gadījumus, ka tā ielaišana un izcelšana no ūdens ir apgrūtināta.

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

4.3 Kluba/treniņu vietas telpas

Lai sniegtu patvērumu sliktos laika apstākļos un nodrošinātu ērtu vidi krastmalā notiekošajām apmācībām, Klubā/treniņu vietā ir jābūt pieejamai vietai, kur patverties sausumā, no lietus un vēja. Ja iespējams, šīm vietām ir jābūt atbilstoši iekārtotām un aprīkotām ar šim nolūkam paredzētajiem mācību palīgīdzekļiem - magnētisko tāfeli, digitālo projektoru, krēsliem un galdiem, kā arī treniņu palīgīdzekļiem, kas piemēroti pasniedzamajam apmācību līmenim.

Ieteicams būt ierīkotām atsevišķām vīriešu un sieviešu ģērbtuvēm, vai kulturāli pieņemamai jauktu dzimumu grupu atdalīšanas kārtībai - mainoties, ļaujot saģērbties vispirms viena dzimuma Dalībniekiem, pēc tam otra; bez tam, pārgērbšanās vietai jābūt pietiekami lielai vidēji sagaidāmajam Dalībnieku skaitam. Tualetēm ar/un roku mazgāšanas iespējām jāatrodas saprātīgā attālumā.

Ja iespējams, jābūt pieejamām dušām.

Burātāji ar invaliditāti

Ja apmācības tiek piedāvātas dalībniekiem ar invaliditāti, konsultāciju procesā ar šiem dalībniekiem ir jānoskaidro kā nodrošināt viņiem piemērotas iespējas piedalīties apmācībās. Ieteicams izskatīt arī papildinformāciju, kas atrodama Starptautiskās burāšanas asociācijas burātājiem ar invaliditāti (IFDS) vietnē un IFDS rokasgrāmatā www.sailing.org/disabled Kā arī skat.

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

vadlīnijas ANO konvencijā "Personu ar invaliditāti iekļaušana sabiedrības kultūras dzīvē, atpūtā un sportā" (2019) <https://undocs.org/CRPD/CSP/2019/4>

4.4 Treneru/drošības laivas

Treneru/drošības laivām jābūt pieejamām, lai nodrošinātu neatkarīgu papildus drošību visām apmācībām, kas notiek vienā reizē. Tās drīkst vadīt tikai piemēroti apmācītas un/vai kvalificētas personas. Motorlaivām jābūt uz ūdens un gatavām tūlītējai lietošanai visu Kluba/treniņu vietas nodarbību laikā, ja tās norisinās uz ūdens (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 8 p.*).

Trenera/drošības laivas tehniskā kļūme nedrīkst būt iemesls, kas apdraud dalībnieku drošību atrodoties uz ūdens jebkuru praktisko apmācību laikā Klubā/treniņu vietā. Piemērotas motorlaivas ir RIB tipa laivas vai laivas ar mīkstiem bortiem, izvēloties piemērotu izmēru un motora jaudu, lai nodrošinātu treniņa procesa drošību attiecīgajā akvatorijā.

Treneru/drošības laivu aprīkojuma pārbaudes saraksts

Aprīkojums (droši nostiprināts, atrodas laivā)

- (I) Pirmās palīdzības komplekts, saskaņā ar vietējām/nacionālām prasībām;
- (ii) mobilais telefons, ja iespējams Jūras rācija (VHF);
- (iii) svilpe;

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

- (vi) enkurs ar noturības spēju kopā ņemot Trenera/drošības laivu un visām treniņu laivām (kas atrodas nodarbībā vienlaicīgi)
- (vii) airi vai to alternatīva, kas var tikt lietota motora bojājuma gadījumā;
- (viii) ūdens izsmeļamais trauks (Manuālais / Elektriskais tilpnes sūknis, ūdens smeļamais trauks vai spainis)
- (ix) rezerves drošības vads / motora izslēgšanas avārijas slēdzis (ķīlkords)
- (x) velkamā tauva (šlepgals)
- (xii) gaisa pumpis;
- (xiii) ieteicams paņemt treniņa laivu rezerves daļas saskaņā ar apmācāmo laivu klasi;
- (xv) ieteicams paņemt papildus degvielu;
- (xvi) ieteicams paņemt treniņa bojās distances izlikšanai;
- (xvii) peldošs nazis.

Dzinēja drošības vads/izslēgšanas slēdzis

Motorlaivām ar ārējo motoru, ko izmanto kā Treneru / drošības laivu, jābūt aprīkotām ar efektīvu, pilnībā funkcionējošu drošības vadu / dzinēja izslēgšanas slēdzi (ķīlkords).

Visām Treniņu vietām ir ieteicams nodrošināt Treneriem pieejamo sekundāro drošības vadu / dzinēja izslēgšanas slēdzi, ja otrs tiek pazaudēts

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

vai pārkritis pār bortu. Dzinēja drošības vadam / motora izslēgšanas slēdzim ir jāatrodas stingri piestiprinātam pie motorlaivas vadītāja un tādā stāvoklī, kas neļaus tam atraisīties un atvienoties.

VHF / DSC rācījas

Klubam/treniņu vietai ieteicams izmantot VHF / DSC rācījas. Treneri, kuri izmanto rācījas, ir jāapmāca saskaņā ar Nacionālajām prasībām un instrukcijām. Klubam/treniņu vietai ir jāapsver alternatīvas saziņas iespējas, ja nav pieejamas VHF rācījas vai tās nedarbojas.

4.5 Inventāra uzturēšana un saglabāšana

Treneri ir tie, kas katru dienu redz un lieto lielāko daļu treniņu aprīkojuma. Papildus ikdienas inventāra apskatei, Treniņu vietām vajadzētu būt ieviestai kārtībai, kas nosaka kad tiek veikta inventāra regulāra tehniskā apkope - apskatītu un novērstu nodiluma/ bojājuma pazīmes, tās reģistrējot un veicot tūlītējas darbības, lai pēc iespējas īsākā laikā savestu inventāru kārtībā. Tas nav pieņemams, ka tiek vadītas apmācības ar standartam neatbilstošu/nefunkcionējošu inventāru.

Švertlaivas

Treniņu vietai jābūt pieejamai pietiekamam laivu skaitam, lai nodrošinātu apmācības visosursos, kuriem tā ir akreditēta. Šīs laivas

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

jāaprīko tā, lai būtu iespējams vadīt treniņu procesu un iemācīt visas attiecīgās iemaņas, kas paredzētas attiecīgajā apmācību programmā atbilstoši apstākļiem.

Jābūt vispārējai sistēmai, kas nodrošina laivu un cita aprīkojuma uzturēšanu labā stāvoklī un kas paredz, ka bojātais aprīkojums tiek nekavējoties salabots vai tiek izņemts no lietošanas nodarbībās, līdz tiek pilnīgi pabeigts tā remonts.

Zemāk ir minētas lietas, kam vajadzētu izveidot regulāras pārbaudes.

Švertlaivu inventārs

- laivu korpusiem jābūt labi uzturētiem, saremontētiem labā stāvoklī, ūdensnecaurļaidīgiem, ar visiem paredzētajiem stiprinājumiem un kantējamām siksnām labā darba kārtībā;
- visiem blokiem, laivas regulējamajām daļām un to stiprinājumiem jābūt labi uzturētiem un tehniskā kārtībā. Visām laivas un buras auklām ir jābūt labā kārtībā un atbilstošā garumā;
- neregulējamām laivas daļām jābūt labi uzturētām un tehniskā kārtībā;
- stūrei un švertam jābūt labā stāvoklī;
- burām jābūt labā stāvoklī, tās jāvar pareizi uztākelēt un pieregulēt attiecīgajiem burāšanas apstākļiem;

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

- ja lieto ratiņus laivu ielaišanai ūdenī/izcelšanai no ūdens, tiem jābūt labā tehniskā stāvoklī.

Vindsērfinga inventārs

Viss inventārs ir jāuztur labā stāvoklī, ņemot vērā sekojošo:

- dēļu korpusiem jābūt labi uzturētiem, saremontētām labā stāvoklī, ūdensnecaurlaidīgiem, ar visiem paredzētajiem stiprinājumiem, kas atrodas uz klāja (kājsaitēm) ir jābūt labā darba kārtībā;
- visiem stiprinājumiem (masta pēdām, bomju galiem un to stiprinājumiem) jābūt labi uzturētiem un tehniskā kārtībā. Visām buras auklām ir jābūt labā kārtībā un atbilstošā garumā;
- spurai un šverptam jābūt labā stāvoklī;
- burām jābūt labā stāvoklī, tās jāvar pareizi uztākelēt un piergulēt attiecīgajiem burāšanas apstākļiem.

Aprīkojuma pārvietošana krastā jābūt pārdomātai un iespējami drošākai.

4.6 Inventāra un aprīkojuma apkopes zonas

Iekārtas un ierīces ir obligāti jāizmanto mērķim, kuram tās ir izstrādātas un paredzētas, kā arī svarīgi ir turēt to pienācīgā darba kārtībā, organizējot savlaicīgu apkopi. Ja ir Inventāra un aprīkojuma apkopes zona, tai ir jābūt piemērotai paredzētajam lietojumam, un tai jābūt tīrai un sakoptai, lai to

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

varētu efektīvi izmantot. Šī zona ir skaidri jāmarķē kā zonas, kur Dalībniekiem vai nepilnvarotam personālam ieiet nav atļauts.

Kluba/treniņu vietas vadītāja pienākums ir nodrošināt, lai visi darbinieki tiktu apmācīti kā pareizi strādāt ar bīstamām vielām, kas atrodas šajās apkopes zonās, un bīstamās vielas tiktu atbilstoši uzglabātas, ja nepieciešams, drošā aizslēgtā skapī.

Degviela

Jebkura Treneru/drošības laivu degviela Treniņu norises vietā jāuzglabā ņemot vērā Treneru, Dalībnieku un sabiedrības drošību. Treneriem, kuri strādā ar degvielu, jābūt apmācītiem kā rīkoties degvielas noplūdes gadījumos, lai samazinātu ugunsbīstamību.

5. Bērnu drošības un aizsardzības noteikumu prasības

Klubiem/treniņu vietām, kurās strādā ar bērniem vai jauniešiem līdz 18 gadu vecumam, ir jābūt praktiski ieviestiem īpašiem Bērnu drošības un aizsardzības noteikumiem (pielikums 3), kā arī jābūt izpildītām visām valsts un pašvaldības likumdošanas un noteikumu prasībām. Tas attiecās uz visiem Treneriem un saistītajiem darbiniekiem, kas treniņu norises vietā strādā ar bērniem un par šo noteikumu ievērošanu un izpildīšanu ir atbildīgs Kluba/treniņa vietas vadītājs (*LZS Kluba/treniņu vietas audits, 6 p.*)

6. Negadījumu/nelaiemes gadījumu rīcības plāna vadlīnijas

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

Lai cik labi ir izstrādāti drošības noteikumi, reti, bet tomēr gadās, ka notiek negadījums/nelaiemes gadījums Klubā/treniņu vietā. Klubam/treniņu vietai jābūt sagatavotai ko un kā darīt šādās situācijās.

6.1. Nelaiemes gadījums /negadījums rīcības pamatprincipi

Negadījums ir saprotams kā neplānots notikums vai notikumu virkne, kā rezultāts var būt letāls, var rasties ievainojumi, slimības, kaitējums videi, vai arī iekārtu un īpašuma bojājumi un zaudējums (LZA TK ITTEA terminu datubāze).

Nelaiemes gadījums ir saprotams kā jebkuras pakāpes, bet parasti neliela trauma, kurai nepieciešama medicīniskā aprūpe (Eiropas Savienības terminu vārdnīca. — R., UNDP, 2004)

Ir svarīgi, ka

- Ikviens zin, kur atrodas Pirmās palīdzības aprīkojums;
- Treniņu vietā jābūt pieejamam sarakstam, kuras personas ir īpaši apmācītas Pirmās palīdzības sniegšanai;
- Treneri ir izgājuši Pirmās palīdzības un glābšanas pamatapmācības kursus un saņēmuši atbilstošu LZS apliecinājumu;
- Ir jābūt nozīmīgai atbildīgai personai, kura regulāri pārbauda un papildina Pirmās palīdzības komplektus; bez tam, Pirmās palīdzības komplektam ir jābūt arī katrā Trenera / drošības laivā;

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

- Jābūt izstrādātai kārtībai kādā tiek notiek visu dalībnieku uzskaitē, kas apmeklē nodarbības;
- Ir svarīgi, lai telefons būtu vienmēr viegli pieejams un to varētu izmantot ārkārtas situācijās. Atrodieties uz ūdens, var tikt izmantoti mobilie sakari, tomēr jāņem vērā, ka ir iespējamība, ka signālam nav pārklājuma;
- Jābūt visiem saprotamiem noteikumiem, kā rīkoties ja notiek nelaimes gadījums / negadījums ;
- Jābūt izstrādātam Rīcības plānam darbībai smaga negadījuma/nelaiemes gadījuma apstākļos.

6.2 Rīcību secība smaga negadījuma/nelaiemes gadījumā

Kluba/treniņa vietas vadītāja rīcību secība smaga negadījuma/ nelaimes gadījuma apstākļos:

- A. Galvenā prioritāte ir Dalībnieku, Treneru un cita personāla drošība. Tomēr, paralēli tam, jākontaktējas ar varas iestādēm un presi;
- B. Nepieciešams paņemt rakstiskas liecinieku liecības;
- C. Izveidot rakstisku paziņojumu presei, ja tāds nepieciešams

Mēs dziļās sērās paziņojam, ka neparedzētu nelaimīgu apstākļu sakrītības dēļ notikušajā nelaimes gadījumā burājot ir gājis bojā mūsu sportists....

kā? kad? kur? Pēc iespējas īsākās detaļās.

Mūsu dziļākā līdzjūtība bojāgājušā ģimenei, radniekiem...

Pilnu notikumu aprakstu sniegsim (līdz....), t.i. dod sev laiku pienācīgi apkopot un sagatavot publiski paziņojamo informāciju.

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

- D. Neorganizēt preses konferenci;
- E. Izlemt, kurš (tikai viena persona) runās /sniegs informāciju preseī;
- F. Nepieļaut, ka tiek sniegt labi domāti, bet balstīti uz neadekvātu informāciju publiski paziņojumi/komentāri no Kluba/treniņu vietas darbinieku puses;
- G. Mēģināt pierakstīt, ar ko ir runāts, kas ir kontaktējušies prasot informāciju utml.
- H. Ja ir iesaistīti glābšanas dienesti, tad jāsaprot, ka prese iegūs vismaz daļēju informāciju no tiem;
- I. Ja nelaimes gadījuma rezultātā ir iestājusies cilvēka nāve, tad policija vai attiecīgās varas iestādes kontaktēsies gan ar Klubu/treniņu vietu, gan informēs bojāgājušā radniekus. Pirms šīm darbībām, publiski bojāgājušā vārdu nevajag izpaust, pat ja preseī jau ir skaidrs kura persona tā ir;
- J. Saglabāt jebkuru attiecīgo aprīkojumu, kas bija nelaimes gadījumā lietots, lai vēlāk, ja nepieciešams to izmantotu pierādījumiem (piemēram, ķivere, drošības veste utt.)
- K. Nosūtīt sagatavotu ziņojumu, ja tas ir jāsniedz saskaņā ar nacionālo likumdošanu;
- L. Smags nelaimes gadījums Klubos/treniņu vietās ir ļoti reti, tomēr, ja tāds gadās, tad palīdzēs, ja:
  - (i) Dokumenti ir sakārtoti un informācija pareiza (atjaunota), t.i. piemēram, cietušā radnieku kontakti ir pieejami

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

- (ii) Aprīkojums un treneri atbilst Kluba/treniņu vietas Darbības kārtības noteikumiem un LZS akreditācijas prasībām.

6.3 Reģistrēšanas un kontroles pasākumi

Ja noticis negadījums/nelaiemes gadījums, tad Trenerim jāziņo Kluba/treniņu vietas vadītājam.

Katrs negadījuma/nelaiemes gadījums ir jāreģistrē rakstiski (skat. pielikumu 5). Kluba/Treniņu vietas vadītāja pienākums ir regulāri pārbaudīt ierakstus, izdarīt secinājumus un veikt darbības, lai attiecīgais negadījums/nelaiemes gadījums vairāk neatkārtotos. Smagākos nelaiemes gadījumos ir jāveic attiecīgi pasākumi, lai informētu attiecīgās valsts vai pašvaldības institūcijas (t.i. policija, krasta apsardze un citas), kā tas ir paredzēts likumdošanā.

Vienreiz gadā LZS Valdes delegēts pārstāvis (ji) kopā ar akreditētajiem klubiem izanalizē nelaiemes gadījumus/negadījumus, ja tādi ir bijuši. Ir svarīgi kopā visiem ieviest labo praksi nelaiemes gadījumu/negadījumu risku izvērtēšanā un novēršanā.

7. Ilgtspējības un dabas aizsardzības vadlīnijas

LZS kā World Sailing dalīborganizācija pievienojas World Sailing Ilgtspējības un dabas aizsardzības iniciatīvām un rīcības plānam "Sustainability Agenda 2030", kas ir vienotā sasaistē ar SOK un AN Ilgtspējības stratēģijām,

Latvijas Zēģelētāju savienība (LZS)

Nacionālā burāšanas apmācību programmas vadlīnijas
švertlaivām, vindsērfingam un kaitbordam

integrējot Ilgtspējības un dabas aizsardzības vadlīnijas savā nacionālajā burāšanas apmācības programmā (skat. pielikumu 6). Šiem mērķiem un rīcības modeļiem ir jābūt skaidri norādītiem Klubu/treniņu vietu darbības noteikumos, kā arī sekojot labās prakses piemēriem ir jācenšas tos ieviest savā darbībā ikdienā.